



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Petry Venclové, Ph.D. a JUDr. Aleše Korejtky v právní věci **žalobkyně: A.S., nar. „X“, trvale bytem „X“, zast. opatrovníkem V.S., nar. „X“, trvale bytem „X“, otcem žalobkyně, proti žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí, se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí, Odboru odvolání a správních činností nepojistných dávek, Referátu odvolání a správní agendy Pardubický kraj, ze dne 14.08.2013, č. j. MPSV-UM-5602/12/4S-PDK,**

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí, Odboru odvolání a správních činností nepojistných dávek, Referátu odvolání a správní agendy Pardubický kraj, ze dne 14.08.2013, č. j. MPSV-UM-5602/12/4S-PDK a rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Pardubicích, Kontaktního pracoviště Žamberk ze dne 28.06.2012, č. j. MPSV-UP/973717/12AIS-ZDP **s e p r o v a d y řízení a nezákonnost z r u š u j í** a věc **s e v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému se toto právo nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včasnou žalobou domáhal soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým žalovaný podle § 90 odst. 4 ve spojení s § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „*správní řád*“), zrušil rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Pardubicích, Kontaktního pracoviště Žamberk (dále jen „*správní orgán prvního stupně*“) ze dne 28.06.2012, č. j. MPSV-UP/973717/12AIS-ZDP, jímž správní orgán prvního stupně nepřiznal žalobkyni příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo, a řízení zastavil.

Žalobkyně dne 27.03.2012 podala prostřednictvím svého opatrovníka správnímu orgánu prvního stupně žádost podle § 22 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, v platném znění (dále jen „*zákon o poskytování dávek*“) o příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo podle § 9 zákona o poskytování dávek. Správní orgán prvního stupně žalobkyni nárok na příspěvek nepřiznal, přičemž k odvolání žalobkyně žalovaný svým rozhodnutím ze dne 01.11.2012, č. j. MPSV-UM-/5646/12/9S-PDK její odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně jako věcně správné potvrdil. Z následného podnětu žalobkyně však ve zkráceném přezkumném řízení podle § 98 správního řádu rozhodnutí žalovaného ze dne 01.11.2012 zrušila ministryně práce a sociálních věcí vlastním rozhodnutím podle § 97 odst. 3 správního řádu ze dne 11.02.2013, č. j. 2012/88156-51, a věc mu vrátila k dalšímu projednání s právním názorem, že žalobkyně podmínky pro přiznání příspěvku splnila. V pokračujícím správním řízení žalovaný nejprve svým rozhodnutím ze dne 26.04.2013, č. j. MPSV-UM/3016/13/9S-PDK odvolání žalobkyně opakovaně zamítl, aby následně i toto své rozhodnutí dne 19.06.2013 autoremedurou zrušil a v odvolacím řízení pokračoval. Výzvou ze dne 18.07.2013 žalovaný vyzval žalobkyni, aby mu sdělila některé další skutečnosti rozhodné pro rozhodnutí o nároku na poskytnutí příspěvku. Vzhledem k tomu, že žalobkyně na výzvu nereagovala, v záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný zrušil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a řízení zastavil s odůvodněním, že žalobkyně v určené lhůtě neodstranila podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení.

Žalobkyně označila rozhodnutí žalovaného za nezákonné a navrhla, aby bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Jednotlivé žalobní body přitom označila následovně:

- I. Žalovaný se navzdory zrušení v pořadí prvního rozhodnutí o odvolání žalobkyně ministryní práce a sociálních věcí v přezkumném řízení neřídil jejím závazným právním názorem vyjádřeným v rozhodnutí ze dne 11.02.2013, č. j. 2012/88156-51 a pokračoval ve správním řízení prováděním dalšího šetření, jehož výsledky následně použil jako důvod pro zastavení řízení, čímž celou projednávanou věc zatížil vadou.
- II. Žalovanému jako odvolacímu orgánu nepříslušelo činit si úsudek o výši dávky, kterou je možné žalobkyni přiznat, neboť pokud by jí určitou výši přiznal až v rámci odvolacího řízení, de facto by vyloučil dvojinstančnost správního řízení. Namísto provádění vlastního šetření měl zrušit rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a věc mu vrátit k dalšímu řízení.
- III. V řízení nebyly splněny zákonné podmínky pro zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu, tedy pro podstatné vady žádosti, neboť žádost žalobkyně žádné vady neobsahovala, natož pak takové, které by bránily pokračování v řízení. Pokud má žádost vady, odstraňuje je správní orgán prvního stupně. Jestliže se navzdory tomu žalovaný jal odstraňovat vady žádosti v odvolacím řízení, přičemž

- marné uplynutí lhůty k doplnění vyžádaných informací vzal jako důvod pro použití procesní sankce spočívající v zastavení řízení, jedná se zneužití práva.
- IV. Jde-li o samotné informace, které žalovaný po žalobkyni výzvou ze dne 18.07.2013 požadoval sdělit, ty byly již obsaženy ve správním spisu. Pokud chtěl žalovaný konkrétně doplnit identifikační údaje specialisty, k němuž žalobkyně motorovým vozidlem dojíždí, tak údaje o četnosti a důvodu dopravy žalobkyně doložila již čestným prohlášením, a to je podle § 9 odst. 6 zákona o poskytování dávek postup dostatečný. Ačkoliv jednou z náležitostí žádosti je ve smyslu § 23 písm. c) citovaného zákona označení praktického lékaře, které registruje žadatele o dávku, jde se o jiného lékaře, než specialistu, přičemž tento praktický lékař v žádosti identifikován byl. Jestliže i přesto žalovaný potřeboval údaje o případných specialistech, k nimž žalobkyně dojíždí, jsou takové údaje součástí zdravotnické dokumentace založené právě u praktického lékaře a tam si je mohl opatřit. Pokud chtěl žalovaný dále v rámci údajů o celkových majetkových poměrech žalobkyně a společně posuzovaných osob informaci o jejich finančních prostředcích v hotovosti a o tom, z jakých prostředků opatrovník žalobkyně zakoupil motorové vozidlo, na něž žalobkyně uplatňuje příspěvek, tak je z obsahu spisu zřejmé, že vozidlo bylo zakoupeno ze zdrojů společně posuzovaných osob. Tato skutečnost nebyla žalobkyní nijak rozporována a žádost i bez sdělení takové informace považuje za úplnou, neboť podstatnou náležitostí žádosti je podle § 23 písm. b) zákona o poskytování dávek toliko doklad o příjmech žadatele a společně posuzovaných osob. Ty žalobkyně doložila.

Soud předně zdůrazňuje, že podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), soud přezkouvává napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu tedy platí dispoziční zásada. Rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je ve správním soudnictví vymezen žalobními body, jimiž žalobce konkretizuje svá tvrzení ve vztahu k namítanému porušení zákona. Z tohoto důvodu obsah a kvalita žaloby v podstatě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18.07.2013, č. j. 9 Afs 35/2012-42). Uvedení konkrétních žalobních námitek nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání, či snad pouhým odkazem na takové podání (srov. rozsudek NSS ze dne 22.01.2007, č. j. 8 Afs 55/2005-74). Soud není povinen se takovými námitkami opětovně zabývat, neboť není další třetí instancí ve správním řízení. Pro zhodnocení zákonnosti napadeného rozhodnutí je totiž podstatné, jakým způsobem se s těmito námitkami vypořádal správní orgán. Tyto principy se přirozeně neuplatní za situace, kdy napadené správní rozhodnutí není přezkoumatelné pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů, popřípadě trpí takovými vadami, které z něj dělají rozhodnutí nicotné. V takovém případě soud napadené rozhodnutí zruší podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nebo vysloví jeho nicotnost (§ 76 odst. 2 s. ř. s.), aniž to žalobce navrhne.

Z obsahu spisu vyplývá, že žalobkyně dne 27.03.2012 podala prostřednictvím svého opatrovníka žádost podle § 22 zákona o poskytování dávek o příspěvek na zvláštní pomůcku – motorové vozidlo podle § 9 zákona o poskytování dávek. Správní orgán prvního stupně na základě posouzení zdravotního stavu žalobkyně lékařem Okresní správy sociálního zabezpečení v Ústí nad Orlicí dospěl k závěru, že nárok na přiznání příspěvku žalobkyni nevzniká. Podle závěrů posudkového lékaře je žalobkyně vzhledem ke svému zdravotnímu stavu schopna převozu pouze sanitním vozem na lehátku a přiznání příspěvku na pořízení motorového vozidla je tím vyloučeno, proto rozhodnutím ze dne 28.06.2012, č. j. MPSV-

UP/973717/12AIS-ZDP žalobkyni příspěvek nepřiznal. Žalovaný k odvolání žalobkyně opakovaně přezkoumal její zdravotní stav, přičemž posudková komise se ve svém posudku 21.09.2012 ztotožnila s posouzením provedeným u správního orgánu prvního stupně, neboť shodně dospěla k závěru, že žalobkyně ji sice osobou s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, avšak její zdravotní stav současně splňuje charakteristiku uvedenou v části II. písm. a) přílohy zákona o poskytování dávek, což přiznání příspěvku vylučuje (jedná se o tzv. kontraindikaci). Odvolání žalobkyně proto žalovaný svým rozhodnutím ze dne 01.11.2012, č. j. MPSV-UM-/5646/12/9S-PDK zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

Z podnětu žalobkyně následně rozhodnutí žalovaného přezkoumala ministryně práce a sociálních věcí jako příslušný správní orgán podle § 95 odst. 6 správního řádu v přezkumném řízení a dospěla k závěru, že rozhodnutí žalovaného odporuje zákonu o poskytování dávek. Správní orgány, podle názoru ministryně, sice z ustanovení zákona o poskytování dávek vycházely, nicméně nesprávně je aplikovaly na konkrétní případ. Skutečností vylučující přiznání příspěvku totiž nemůže být sama o sobě přítomnost některého typu zdravotního postižení uvedeného v příloze k citovanému zákonu, ale současně musí být toto postižení takového charakteru, že způsobuje nemožnost užívání pomůcky. V průběhu celého správního řízení pak nebylo prokázáno, že by žalobkyně nebyla schopna převážení motorovým vozidlem, a nebylo ani z medicínského hlediska přesvědčivě zdůvodněno, že by její zdravotní stav způsoboval nemožnost užívání právě takové zvláštní pomůcky. Ve spisu je naopak opakovaně konstatováno, že převozu motorovým vozidlem schopna je a že ho také pravidelně využívá. Za takové situace je tedy nutné vycházet z toho, že zdravotní kontraindikace nebyla zjištěna, a proto ministryně rozhodnutí žalovaného vlastním rozhodnutím ze dne 11.02.2013, č. j. 2012/88156-51 zrušila a věc mu vrátila k novému projednání s tím, že podmínky pro přiznání příspěvku podle § 9 zákona o poskytování dávek jsou splněny a žalovaný v dalším řízení rozhodne znovu o odvolání žalobkyně na základě závěrů posudkové komise o jejím zdravotním stavu, avšak nepřihlédne ke slovům „*ale její zdravotní stav vylučuje přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku*“ a „*jde o zdravotní stav uvedený v písm. a) části II. těžké přílohy.*“

Žalovaný svým v pořadí druhým rozhodnutím ze dne 26.04.2013, č. j. MPSV-UM/3016/13/9S-PDK odvolání žalobkyně znovu zamítl, tentokrát s odůvodněním, že motorové vozidlo bez úpravy není vhodné k přepravě žalobkyně, neboť podle § 9 odst. 9 zákona o poskytování dávek platí, že příspěvek se poskytuje na zvláštní pomůcku v provedení, které osobě vzhledem k jejímu postižení plně vyhovuje. Následně však toto své rozhodnutí ve zkráceném přezkumném řízení sám zrušil rozhodnutím ze dne 19.06.2013, č. j. MPSV-UM/4301/13/9S-PDK a ve stručném odůvodnění uvedl, že bude postupovat v souladu s právním názorem ministryně. Výzvou ze dne 18.07.2013, č. j. MPSV-UM/5124/13/9S-PDK vyzval žalobkyni k „*doplnění skutečnosti*“ v žádosti o poskytnutí příspěvku na zvláštní pomůcku uvedené v části F – četnost dopravy, kde je uvedeno, že žalobkyně je dopravována opatrovníkem ke specialistovi a požádal o upřesnění této informace – jméno, příjmení, eventuálně název zařízení specialisty a dále k doplnění prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech, neboť ani v prohlášení žalobkyně, ani u společně posuzovaných osob není uvedena žádná finanční hotovost. Požádal proto o vyjádření, z jakých finančních prostředků opatrovník žalobkyně zvláštní pomůcku zakoupil. Ke sdělení požadovaných údajů stanovil žalobkyni lhůtu 10 dnů, nicméně ta na výzvu nereagovala.

Žalovaný proto napadeným rozhodnutím podle § 90 odst. 4 správního řádu zrušil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a řízení zastavil. V odůvodnění stručně zrekapituloval průběh správního řízení, přičemž k důvodům své výzvy adresované žalobkyni uvedl, že podle žádosti má být žalobkyně opatrovníkem dopravována třikrát týdně ke specialistovi a na krátkodobé pobyty v přírodě pro duševní rozvoj a lepší vnímání, aniž však adresu tohoto specialisty uvádí. Proto ji žalovaný vyzval k doplnění této informace za účelem ověření důvodu dopravy. Pokud jde o prohlášení žalobkyně jako žadatelky o celkových sociálních a majetkových poměrech, zde měl žalovaný pochybnosti o jeho úplnosti, neboť v něm nebyla uvedena žádná finanční hotovost. Přesto v průběhu řízení byla opatrovníkem žalobkyně zakoupena Škoda Superb Combi. Žalovaný zdůraznil, že žalobkyni ve výzvě řádně poučil o jeho oprávnění řízení zastavit podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu, jestliže v určené lhůtě neodstraní podstatné vady žádosti, které pokračování v řízení brání. Vzhledem k tomu, že žalobkyně na výzvu žalovaného nereagovala, neumožnila žalovanému zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, ani postupovat při stanovení výše příspěvku podle ustanovení § 10 zákona o poskytování dávek, které vychází z toho, že správní orgán přihlédne k četnosti a důvodu dopravy, k příjmu osoby a příjmu osob s ní společně posuzovaných podle zákona o životním a existenčním minimu a k celkovým sociálním a majetkovým poměrům. Proto prvoinstanční rozhodnutí zrušil a řízení zastavil.

Po takto zjištěném obsahu správního spisu soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Vzhledem k tomu, že žalobkyně své žalobní námitky koncentruje jak do vad postupu žalovaného ve správním řízení (vady řízení), tak do chybného právního posouzení její žádosti, které navíc odporovalo závaznému právnímu názoru ministryně práce a sociálních věcí (nezákonnost), vypořádá se soud nejprve s okruhem námitek procesních vad a následně s okruhem námitek postupu žalovaného v rozporu se zákonem o poskytování dávek.

Vady řízení:

Podle § 90 odst. 4 správního řádu platí, že odvolací správní orgán bez dalšího zruší napadené rozhodnutí a řízení zastaví, jestliže zjistí, že nastala skutečnost, která odůvodňuje zastavení řízení, ledaže jiné rozhodnutí o odvolání může mít význam pro náhradu škody nebo pro právní nástupce účastníků. Mezi důvody zastavení řízení pak správní řád mimo jiné řadí skutečnost, že žadatel v určené lhůtě neodstraní podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení (§ 66 odst. 1 písm. c) správního řádu). O podstatnou vadu žádosti jde přitom zejména tehdy, když z žádosti není patrné, co žadatel žádá nebo čeho se domáhá (a není to možné ani dovodit), tj. není zřejmé, čeho se žádost týká, popřípadě žádost neobsahuje podpis osoby, která ji podala. Za podstatnou vadu žádosti nelze naproti tomu považovat nepřesné označení správního orgánu, kterému je žádost určena, popřípadě rovněž vadu spočívající v tom, že žadatel neoznačil další jemu známé účastníky.¹ V konkrétní věci žalobkyně jako žadatelka o příspěvek na zvláštní pomůcku podala žádost ve smyslu § 22 zákona o poskytování dávek, přičemž, jak vyplývá z obsahu spisu, tato žádost obsahovala všechny speciální náležitosti, které (kromě obecných náležitostí podle správního řádu) tento zákon vyžaduje (§ 23). Pokud žalovaný nad rámec údajů obsažených v žádosti a ve správním spisu požadoval doplnit určité konkrétní informace potřebné ke správnímu uvážení o výši příspěvku podle § 10 odst. 5 zákona o poskytování dávek, nelze absenci takových doprovodných informací považovat za podstatné vady žádosti, pro něž by nebylo možné v

¹Závěr č. 50 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 11.12.2006

řízení pokračovat. Ačkoliv je správní řízení o žádosti na první pohled v dispozici účastníků, opak je pravdou, neboť podle § 50 odst. 2 správního řádu platí, že podklady pro vydání rozhodnutí opatřuje správní orgán. Přitom nestanoví-li zvláštní zákon jinak, jsou účastníci povinni při opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí poskytovat správnímu orgánu veškerou potřebnou součinnost. Dispozice účastníků je tak i ve správním řízení o žádosti výrazně potlačena vyšetřovací zásadou, když kromě samotných účastníků činí odpovědným za zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu, zásada materiální pravdy) především správní orgán. Této odpovědnosti se správní orgán nemůže zbavit tím, že veškerou procesní aktivitu ponechá výhradně na žadateli a sám, byť mu v tom zásadně nic nebrání, podklady pro své rozhodnutí vlastní činností opatřovat nebude. Takový postup správního orgánu je zajisté v rozporu se zásadou zákazu zneužití pravomoci (§ 2 odst. 2 správního řádu) a zásadou dobré správy (§ 4 správního řádu). V konkrétní věci žalovaným požadované informace nebyly natolik zásadní, aby bránily pokračování ve správním řízení, natož aby žalovanému, či spíše správnímu orgánu prvního stupně, bránily ve vydání meritorního rozhodnutí (byť při jejich absenci méně příznivému). Soud má tedy na základě výše uvedeného za to, že podmínky pro zastavení řízení ve smyslu § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu v projednávané věci dány nebyly.

Soud dále dospěl k závěru, že navzdory doslovnému znění ustanovení § 90 odst. 4 správního řádu, z důvodu uvedeného v § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu nemůže zastavit řízení odvolací správní orgán, neboť je to z povahy věci vyloučeno. Žádost účastníka řízení vždy směřuje vůči správnímu orgánu prvního stupně a teprve shledá-li tento správní orgán, že žádost je bezvadná, může o ní věcně rozhodnout. Má-li však žádost vady, postupuje správní orgán prvního stupně podle § 45 odst. 2 správního řádu a pomůže žadateli nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu. Přitom jej poučí o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě, brání-li současně pokračování v řízení (§ 66 odst. 1 písm. c) správního řádu). Vzhledem k tomu, že bezvadná žádost je předpokladem meritorního rozhodnutí ve věci, musí tyto procesní kroky na sebe logicky navazovat, nelze je aplikovat obráceně. V konkrétní věci správní orgán prvního stupně rozhodl o tom, že příspěvek žalobkyni nepřiznává, tedy rozhodl ve věci samé, aniž by přitom shledal v žádosti nedostatky nebo vady. Ty ostatně neshledal ani žalovaný, když v pořadí svým prvním rozhodnutím odvolání žalobkyně zamítl a prvoinstanční rozhodnutí jako věcně správné potvrdil. Pokud by přesto odvolací správní orgán shledal v postupu správního orgánu prvního stupně vadu řízení spočívající v tom, že ve věci rozhodl, přestože žádost trpěla podstatnými vadami, je to zásadně důvodem k tomu, aby takové rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Oporu pro takový právní názor soud shledává také v ustanovení § 88 odst. 2 správního řádu, podle něž správní orgán, který vydal rozhodnutí napadené odvoláním, zastaví řízení, jestliže před předáním spisu odvolacímu správnímu orgánu nastal některý z důvodů zastavení řízení uvedený v § 66 odst. 1 písm. a), e), f) nebo g) nebo v § 66 odst. 2 správního řádu. Jinými slovy, zákonodárce již ve fázi správního řízení, kdy správní orgán prvního stupně předává spis odvolacímu orgánu k rozhodnutí o odvolání, nepředpokládá, že je možné jej zastavit také z důvodů § 66 odst. 1 písm. b), c) správního řádu, tedy pro zjevnou nepřipustnost žádosti, nebo její podstatné vady, neboť otázku přípustnosti eventuálně existence vad musí vyřešit na samém počátku správního řízení. Argumentum a minori ad maius lze tedy dovodit, že zastavení řízení podle § 66 odst. 1 písm. b) nebo c) správního řádu ve fázi před odvolacím orgánem přichází tím méně v úvahu.

Vadu v postupu řízení soud shledává také v samotné výzvě. Jestliže odvolací orgán

sám od žadatele vyžaduje informace, které jsou, podle jeho názoru, potřebné pro stanovení výše příspěvku podle § 10 odst. 5 zákona o poskytování dávek, lze dovodit, že si tím připravuje podklady pro vlastní meritorní rozhodnutí o příspěvku, jehož výše se v závislosti na správním uvážení může pohybovat v rozsahu do 200.000 Kč. Na tomto místě je nutné dát žalobkyni za pravdu, že v případě nespokojenosti žadatele s výší přiznaného příspěvku takový postup odvolacího orgánu de facto vylučuje dvojinstančnost správního řízení. Při změně zamítavého rozhodnutí správního orgánu prvního stupně odvolací orgán sice neukládá žadateli povinnost, ale naopak mu přiznává právo, nicméně i tak má soud za to, že taková okolnost nutně nevylučuje pro účastníka překvapivé správní rozhodnutí. Pokud se žalovaný domníval, že na základě žádosti a dosavadního obsahu spisu není možné o žádosti žalobkyně spolehlivě rozhodnout, měl rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení se závazným právním názorem, že jsou splněny zákonné podmínky pro přiznání příspěvku, přičemž je třeba doplnit některé skutečnosti, aby bylo možné rozhodnout také o jeho odpovídající výši.

Nezákonnost:

Soud ve shodě s žalobkyní zastává názor, že žalovaný po zrušení jeho rozhodnutí ze dne 01.11.2012 ministryní práce a sociálních věcí v přezkumném řízení nepostupoval v souladu s jejím právním názorem, který vyjádřila ve svém rozhodnutí ze dne 11.02.2013. Soud přitom považuje tento názor za logický, vnitřně nerozporný a dostatečně odůvodněný a plně se s ním ztotožňuje.

Podle § 9 odst. 2 zákona o poskytování dávek platí, že nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku poskytovaný na pořízení motorového vozidla nebo speciálního zádržního systému má osoba, která má těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí anebo těžkou nebo hlubokou mentální retardaci charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku. Podle části II. písm. a) přílohy zákona o poskytování dávek platí, že za zdravotní stav vylučující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku (kontraindikace) se považují duševní poruchy, poruchy chování a poruchy intelektu se závažnou poruchou, s narušením rozpoznávacích a ovládacích schopností, stavy závislosti na návykové látce nebo návykových látkách, způsobují-li nemožnost užívání pomůcky.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že s ohledem na zjištění vyplývající z posouzení zdravotního stavu žalobkyně a na znění části II. písm. a) přílohy zákona zdravotní stav žalobkyně přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku vylučuje. Doslovně přitom uvedl, že vylučuje přiznání příspěvku na pomůcku, nikoliv její využívání. Takový právní závěr je však vnitřně rozporný, když žalovaný na jedné straně tvrdí, že zdravotní stav nevylučuje užívání motorového vozidla, a na druhé straně nelze příspěvek přiznat pro naplnění definice části II. písm. a) přílohy zákona. Ta totiž obsahuje dovětek „*způsobují-li nemožnost užívání pomůcky*“, což žalovaný sám netvrdí, ba dokonce tvrdí opak.

Podmínkou při přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku spočívající v pořízení motorového vozidla je podle § 9 odst. 6 zákona o poskytování dávek také skutečnost, že se osoba opakovaně v kalendářním měsíci dopravuje a že je schopna řídit motorové vozidlo nebo je schopna být převážena motorovým vozidlem. Taková skutečnost však ve správním řízení vyvrácena nebyla a žalobkyně konstantně tvrdí, že motorové vozidlo užívá, a to jak pro cesty k lékaři, tak pro cesty do přírody. Z výše uvedeného ustanovení je navíc zřejmé, že

žadatel o příspěvek nemusí být nutně řidičem motorového vozidla, ale může být i pouhým spolujezdcem. Pokud posudkový lékař před správním orgánem prvního stupně vyšel z hypotézy, že žalobkyně je díky svému zdravotnímu stavu schopna převozu toliko sanitním vozem a na lehátku, je to v přímém rozporu se skutečností, že žalobkyně běžně cestuje osobním motorovým vozidlem, a to na sedadle spolujezdce připoutaná bezpečnostním pásem. Pro rozhodnutí žalovaného a tím i pro rozhodnutí správního orgánu přitom zásadně platí, že ačkoliv je posouzení zdravotního stavu žadatele zásadním důkazem při zjišťování skutkového stavu a při právním hodnocení nároku na přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku, není důkazem jediným a správní orgán má povinnost hodnotit i jiné důkazy, pokud jsou žadatelem předkládány, popř. tyto jiné důkazy sám opatrovat, jsou-li závěry zdravotního posouzení v rozporu s tím, co žadatel tvrdí (k tomu srov. rozsudek NS ČR ze dne 02.04.2014, č. j. 3 Ads 55/2013-29). Soud má tedy za to, že ve správním řízení nebyla zjištěna kontraindikace ve smyslu části II. písm. a) přílohy zákona o poskytování dávek a pokud žalobkyně splňovala ostatní podmínky stanovené § 9 odst. 2 zákona (což podle obsahu spisu splňovala), měly jí správní orgány nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku spočívající v pořízení motorového vozidla přiznat. Na jejich správním uvážení potom závisí výše tohoto příspěvku, nicméně tato otázka nebyla předmětem soudního přezkumu.

Závěrem tedy soud shrnuje, že žalobní námitky žalobkyně směřující jak do vad procesních, tak do vad skutkových, respektive do chybné aplikace právního předpisu, byly v konkrétní věci opodstatněné a soud se s nimi v těchto dvou základních okruzích také vypořádal. Přitom shledal, že napadené rozhodnutí žalovaného trpí jak podstatnými vadami řízení, tak nezákonností, a proto bylo namíste napadené rozhodnutí za použití § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. (vady řízení) a za použití § 78 odst. 1 s. ř. s. (nezákonnost) zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. Přitom je žalovaný vázán jak právním názorem soudu stran procesního postupu ve správním řízení, tak vzniku nároku žalobkyně na přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku podle § 9 zákona o poskytování dávek.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když plně úspěšné žalobkyni náhradu nákladů nepřiznal, neboť jí žádné náklady nevznikly, a žalovanému se toto právo nepřiznává.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 21. července 2015

JUDr. Jan Dvořák v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Vladimíra Píchová